

Грудень 2016

Правове регулювання лізингу: досвід Іспанії, Португалії, Болгарії та Угорщини

вул. Вел. Житомирська, 11, офіс 619,
01025, Київ, Україна
тел. +38 044 255 92 31
info@feao.org.ua
www.feao.org.ua
www.facebook.com/feao.vru/ www.feao.org.ua

1. Огляд підходів до розуміння лізингу: цивільно-правовий, господарсько-правовий та фінансово-правовий аналіз

Одні науковці розглядають лізинг як своєрідний спосіб кредитування підприємницької діяльності, другі цілком ототожнюють його з довгостроковою орендою чи однією з її форм, що, своєю чергою, зводиться до найманих чи підрядних відносин, треті вважають лізинг завуальованим способом купівлі-продажу засобів виробництва чи права користуватися чужим майном, а четверті інтерпретують лізинг як дії за чужий рахунок, тобто керування чужим майном за дорученням довірителя¹.

З організаційно-правового погляду лізинг – це специфічна довгострокова оренда машин, обладнання, транспортних засобів і споруд виробничого призначення. Головні відмінності лізингу від оренди – це тривалість операції та виплата вартості об'єкта. Щодо права власності, то на відміну від договору купівлі-продажу майна, згідно з яким право власності переходить від продавця до покупця одразу, за лізинговим договором право власності на предмет оренди залишається за лізингодавцем, а до лізингоодержувача переходить лише право тимчасового користування майном².

Згідно з [рекомендацією лізингових операцій \(IAS 17\)](#) Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, за наявності хоча б однієї з чотирьох ознак договір повинен бути визнаний договором фінансового лізингу:

- лізингове майно після закінчення строку дії договору передається лізингоодержувачу;
- лізингоодержувач має опціон на придбання майна за справедливою ціною;
- строк лізингу співпадає з корисним строком служби лізингового майна;
- величина мінімальних лізингових платежів більша або дорівнює вартості майна³.

Інтегруючим фактором різних видів лізингових операцій є механізм їх здійснення. Спільними рисами функціонування лізингового механізму є:

1) для оперативного лізингу:

- а) лізингодавець, надаючи майно у лізинг, передбачає, що він не відшкодує всю або більшу частину понесених витрат протягом строку дії договору з одним лізингокористувачем;
- б) лізинговий договір укладається на строк значно менший за строк нормативної експлуатації основного засобу (фізичного зносу) або нормативів амортизації;
- в) лізингодавець, як правило, несе ризики щодо втрати або псування майна;
- г) по закінченні угоди предмет лізингу повертається лізингодавцю, який може здати його знову або продати. Лізингоодержувач не має переважного права на отримання у лізинг чи купівлю цього майна;
- д) лізингова угода може бути розірвана достроково із застосуванням незначних штрафів.

2) для фінансового лізингу:

- а) лізингоодержувач вибирає майно, що буде надаватися у лізинг, та його виробника. Лізингодавець купує обраний основний засіб та передає його у лізинг;

¹ Рошило В. І. Джерела фінансування інноваційного розвитку: Монографія. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – С. 102.

² Кулиняк І. Я. Класифікація лізингу залежно від мети здійснення суб'єктами лізингової діяльності // Інститут підприємництва та перспективних технологій при Національному університеті "Львівська політехніка". – № 8. – 2006. – С. 61–66.

³ http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/consolidated/ias17_en.pdf.

- б) лізингодавець отримує відшкодування всіх або більшої частини понесених витрат протягом строку дії договору з одним лізингокористувачем;
- в) лізинговий договір укладається на строк, який дорівнює або близький до строку нормативної експлуатації основного засобу (фізичного зносу) або нормативів амортизації;
- г) ризики щодо втрати або псування майна, його експлуатації, фізичного та морального зносу несе лізингоодержувач;
- д) лізингоодержувач, виконавши всі умови договору, стає власником предмета лізингу або має переважне право (опціон) на його купівлю;
- е) розірвання лізингової угоди передбачає значні штрафні санкції, які включають несплачену частину основної суми та проценти, завдані збитки, а також можливі додаткові витрати⁴.

У таблиці згруповано основні характеристики договорів оренди, фінансового лізингу та оперативного лізингу.

Характеристика	Договір оренди	Договір фінансового лізингу	Договір оперативного лізингу
Відносини	Цивільні, господарські	Цивільні, господарські, фінансові	Цивільні, господарські
Предмет	Будь-які неспоживчі речі	Будь-яке майно, окрім цінних паперів, грошей та земельних ділянок	Будь-яке майно, окрім земельних ділянок та інших природних об'єктів
Кількість учасників договору	Два (орендар та орендодавець)	Не менше як три (лізингоодержувач, лізингова компанія, лізингодавець)	Два (лізингоодержувач, лізингодавець)
Перехід права власності на предмет договору	Залишається в орендодавця	Переходить до лізингоодержувача (за умови сплати повної вартості об'єкта лізингу)	Залишається в орендодавця (лізингодавця)
Строк	Менший від строку амортизації предмета договору	Дорівнює або перевищує строк повної амортизації предмета договору	Менший від строку амортизації предмета договору
Обслуговування під час експлуатації	Орендар	Лізингодавець	Передбачає участь лізингодавця в ремонті та страхуванні об'єкта лізингу
Експлуатація	Орендар	Лізингоодержувач	Лізингоодержувач

Відповідно до ст. 125 [Угоди про асоціацію між Україною з однієї сторони та Європейським союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами з іншої сторони](#) до фінансових послуг належить фінансовий лізинг.

Лізингові компанії (надають послуги фінансового лізингу) підпадають під визначення «фінансові установи». Фінансові установи є підприємствами, які не є банками, проте здійснюють свою діяльність у одній зі сфер, перелічених у Додатку I [Директиви 2006/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ](#). Фінансова установа в сенсі ст. 4

⁴ Белоус А. П. Лизинг: мировой опыт урок для России. – М.: ООД ИМ ЭМО ВАН, 2000. – 170 с.

Директиви 2006/48/ЕС, що має своє постійне місцезнаходження в іншій державі - члені Європейського співтовариства, має право здійснювати на усій території Співтовариства будь-який вид або усі види діяльності, перелік яких надано у Додатку I, шляхом заснування філій або надання послуг.

Згідно з положеннями глави 58 ЦК України лізинг виступає як один із видів договору найму (оренди) поряд із прокатом, наймом (орендою) земельної ділянки, будівлі або іншої капітальної споруди, транспортного засобу. За договором найму (оренди) наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно у користування за плату на певний строк (ч. 1 ст. 759 ЦК України).

Нормами Господарського кодексу України встановлюється правовий режим лізингу як виду господарської діяльності відповідно до норм глави 30 розділу VI та визначаються особливості регулювання майнових відносин суб'єктів господарювання (ч. 2 ст. 4 ГК України).

Закон України «Про фінансовий лізинг» фактично побудовано виключно на цивільно-правовій основі, його предметом є регулювання в першу чергу саме договірних відносин. Між тим існує необхідність у врегулюванні лізингової діяльності як різновиду господарської, зокрема як різновиду інвестиційної, діяльності, що здійснюється суб'єктами ринку фінансових послуг. Виходячи зі змісту лізингових відносин, лізинг є господарською діяльністю тільки для лізингодавця. Для інших учасників лізингу (лізингоодержувачів, продавців тощо) лізинг є господарською операцією⁵.

Основна проблема співвідношення цивільно-правового та господарсько-правового підходів щодо регулювання лізингу полягає у тому, що Цивільний кодекс України обмежується регулюванням лізингу як виду зобов'язальних договірних відносин щодо передачі майна у тимчасове користування, що має особистий майновий характер. Господарський кодекс України встановлює комплексне регулювання відносин лізингу як виду господарської діяльності, що охоплює в цілому господарсько-виробничі, організаційно-господарські і внутрішньогосподарські відносини. Проблема визначається насамперед практичним урахуванням мети правового регулювання, природи суспільних приватних та економічних відносин у сфері лізингу, правовим режимом діяльності громадян та суб'єктів господарювання виходячи із їхніх потреб.

Вирішення зазначеної проблеми повинне здійснюватися з урахуванням мети, потреби й інтересу у проведенні лізингових операцій: з одного боку, громадян – щодо використання лізингу як засобу задоволення особистих потреб та інтересів, з другого – суб'єктів господарювання щодо задоволення економічних інтересів. Ґрунтуючись на меті суб'єктів лізингу і враховуючи цивільно-правову та господарсько-правову природу суспільних відносин, механізм правового регулювання повинен включати відповідні норми реалізації права на захист (цивільно-правові або господарсько-правові)⁶.

⁵ Лозінська К. В. Аналіз тенденцій розвитку лізингових відносин сільськогосподарських підприємств / К. В. Лозінська // Економіка і регіон. – 2012. – № 4. – С. 31-35.

⁶ Господарське право: Підручник / Жук Л. А., Жук І. Л., Неживець О. М. / Кер. авт. кол. д-р екон. наук, проф., академік УЕАН Жук Л. А. – К.: Кондор, 2009. – 434 с.

2. Законодавче регулювання лізингу у країнах Західної та Східної Європи

2.1. Іспанія

В Іспанії питання лізингу регулюються [Цивільним кодексом Іспанії](#)⁷, Законом Іспанії 10/2014 від 26.06.2014 про управління, контроль і платоспроможність кредитних організацій⁸ тощо. Відповідно до ст. 1543 [Цивільного кодексу Іспанії](#), **договір оренди (лізингу)** – це договір, в силу якого «одна сторона зобов'язується надати у тимчасове використання річ на певний строк і за певну ціну».

Згідно з [Законом Іспанії 10/2014 від 26.06.2014 про управління, контроль і платоспроможність кредитних організацій](#), «до **фінансового лізингу** відносяться операції, у яких об'єктом передачі є рухоме або нерухоме майно, придбане для цієї мети відповідно до специфікацій майбутнього користувача, в обмін на винагороду, що полягає в періодичній сплаті лізингових платежів. Орендовані активи повинні використовуватися орендарем виключно в сільському господарстві, рибальстві, промисловості, комерційних, транспортних цілях і в обслуговуванні або професійній діяльності. Договір фінансового лізингу обов'язково включає в себе право викупу для користувача після завершення договору».

Тільки договори лізингу, які відповідають зазначеним вище умовам, можна вважати фінансовим лізингом для юридичних та регуляторних цілей.

У зв'язку з відсутністю детального нормативно-правового регулювання фінансового лізингу решту положень може бути вільно узгоджено сторонами, за умови що загальні рамки, встановлені законом, мораллю і нормами громадського порядку не були перевищені, оскільки в іншому випадку відповідні положення будуть визнані недійсними.

У випадку договорів нефінансового лізингу немає визначення (крім загального), і так званий оперативний лізинг не згаданий конкретно в законодавстві, крім загальних правил, що містяться в Цивільному кодексі. Цей термін переважно відносять до лізингових операцій між підприємцями, відповідно до яких лізингодавець (зазвичай виробник, постачальник) надає у тимчасове користування бізнес-обладнання лізингоодержувачу в обмін на орендну плату без умови викупу орендованих товарів (на відміну від фінансового лізингу).

Так само як і оренда, на іспанському ринку які договір нефінансового лізингу стала широко застосовуватися концепція оперативного лізингу (зокрема, для транспортних засобів). Незважаючи на те що цей вид договору лізингу (оренди) з декількома стандартними характеристиками не врегульований законодавством, проте є норми, встановлені звичайною комерційною практикою, доктринальними підходами і судовими рішеннями, але не положеннями закону. В основному лізингодавець надає послуги (технічне обслуговування, страхування тощо), які є додатковими до основного призначення об'єкта договору.

В усіх згаданих вище нерегульованих випадках іспанські суди застосовують загальні правила і принципи щодо укладення договорів, передбачені у Комерційному і Цивільному кодексах.

⁷ EL Código Civil <https://www.boe.es/buscar/pdf/1889/BOE-A-1889-4763-consolidado.pdf>.

⁸ Ley 10/2014, de 26 de junio, de ordenación, supervisión y solvencia de entidades de crédito https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-6726.

2.2. Португалія

Загальні правила, що встановлюють права та обов'язки лізингодавців та лізингоодержувачів, так само як і спеціальні норми щодо договорів лізингу нерухомості, передбачені у [Цивільному кодексі Португалії](#), Декреті № 72/95 [про лізингові компанії](#)⁹, а також у Декреті № 149/95 [про фінансовий лізинг](#)¹⁰.

Відповідно до ст. 1022 Цивільного кодексу Португалії, «**лізинговий договір** – договір, в силу якого одна сторона зобов'язується надати другій стороні у тимчасове користування актив в обмін на винагороду».

Відповідно до ст. 1 Декрету № 149/95 **фінансовий лізинг** являє собою договір, за яким одна сторона зобов'язується в обмін на оплату надати другій стороні у користування рухомі або нерухомі речі, придбані або збудовані для цього, а також що орендар може придбати їх після закінчення узгодженого періоду за встановленою ціною.

Загалом немає жодних спеціальних норм португальського права, які встановлювали б обмеження на здійснення лізингових операцій. Проте існує спеціальний режим, який передбачає регулювання діяльності щодо лізингу транспортних засобів, запроваджений Декретом № 354/86 та Декретом № 77/2009.

З точки зору права розрізнення має здійснюватися між фінансовими лізинговими договорами, що є об'єктами описаного вище правового режиму та нефінансовими лізинговими договорами (оперативним лізингом).

Відповідно до португальського права фінансовий лізинг є угодою, за якою лізингодавець отримує винагороду за те, що поступається лізингоодержувачу своїм правом на використання активу, придбаного чи виготовленого за прямою вказівкою лізингоодержувача, який може бути викуплений лізингоодержувачем після закінчення строку дії договору за попередньо визначеною ціною.

В оперативному лізингу використання активу є домінуючою характеристикою. Актив надається лізингоодержувачу на визначений період часу за визначену ціну.

В обох випадках право власності належить лізингодавцю до моменту викупу предмета лізингу лізингоодержувачем або третьою особою. Проте необхідно зазначити, що для бухгалтерських та податкових цілей економічна сутність переважає над її правовою формою.

У Португалії термін «фінансова лізингова компанія» може бути використаний лише кредитною установою, основною метою діяльності якої є надання фінансових лізингових послуг. Додатково такі компанії можуть продавати, передавати лізингові угоди, укладати договори «сублізингу» або виконувати інші адміністративні дії щодо активів, які було їм повернено (відповідно до рішень за фінансовими лізинговими угодами чи у випадку невикористання лізингоодержувачем свого права на викуп активу).

Крім фінансових лізингових компаній, банки та фінансові кредитні установи є єдиними компаніями, які уповноважені на укладення договорів фінансового лізингу. Загалом фінансова кредитна установа

⁹ <https://www.bportugal.pt/pt-PT/Legislacaoenormas/Paginas/DL72ano95c.aspx>.

¹⁰ http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=832&tabela=leis.

уповноважена законом на надання всіх тих послуг, що і банки (наприклад, фінансовий лізинг, споживчі кредити та факторинг), за винятком приймання депозитів.

Фінансові лізингові компанії, банки та фінансові кредитні установи також можуть здійснювати операційну лізингову діяльність. Проте компанії не правомочні надавати додаткові для оперативного лізингу послуги (а саме щодо підтримки та технічного обслуговування лізингових активів), але вони мають право на передоручення виконання цих послуг.

Загалом оперативний лізинг не є регульованою діяльністю і як такий може здійснюватися звичайною компанією-резидентом чи іноземною компанією. Потрібно зауважити, що на відміну від фінансового лізингу операційні лізингові компанії можуть надавати додаткові послуги.

Що стосується фінансової лізингової діяльності, то португальський резидент-лізингодавець є об'єктом контролю та нагляду з боку Португальського центрального банку та має отримати ліцензію для того, щоби здійснювати діяльність як фінансова установа. Усі юридичні особи, правомочні на здійснення фінансових лізингових операцій, регулюються правовим режимом фінансових установ і є, відповідно, об'єктами регуляторних обмежень, як, наприклад, мінімальний установчий капітал, відповідальність акціонерів чи ради правління.

Оперативний лізинг, що здійснюється лізингодавцем, загалом не підлягає ніяким обмеженням. Компанії, що надають послуги з лізингу транспорту, повинні отримати комерційний дозвіл, який дозволяє ліцензування транспортних засобів.

2.3. Болгарія

У Болгарії лізингові відносини врегульовані [Законом про комерцію Болгарії](#)¹¹.

Закон про комерцію розрізняє два типи лізингу. Зокрема, ст. 342 визначає їх наступним чином:

- «за договором лізингу лізингодавець зобов'язується надати майно у користування за оплату»;
- «за договором фінансового лізингу лізингодавець зобов'язується придбати актив у третьої сторони відповідно до умов, зазначених лізингоодержувачем, за оплату».

У випадку фінансового лізингу лізингоодержувач несе ризик випадкової загибелі або пошкодження орендованих товарів.

Закон про комерцію надає тільки загальне визначення фінансового лізингу і не розвиває всіх особливостей лізингових відносин (наприклад, передача ризику, припинення договору, строк дії договору, перехід права власності тощо).

Діяльність лізингових компаній у державі регулюється: вони мають отримати ліцензію від Національного банку Болгарії¹².

2.4. Угорщина

Лізингові відносини в Угорщині регулюються [Цивільним кодексом](#), а також Законом Угорщини «Про кредитні спілки та фінансові установи».

¹¹ <http://lex.bg/laws/ldoc/-14917630>.

¹² <http://www.ebrd.com/documents/legal-reform/bulgaria-country-law-assessment.pdf>.

Відповідно до ст. 409 [Цивільного кодексу Угорщини](#) за **договором фінансового лізингу** лізингодавець зобов'язується надати у користування на обмежений період часу річ або право, якими він володіє (далі – орендований актив), а лізингоодержувач зобов'язується прийняти орендований актив і здійснювати лізингові платежі, якщо: лізингоодержувач отримує відповідно до договору право на використання орендованого активу до кінця його економічного життя або після його завершення; або – коли використання передбачене на коротший строк – отримує право на придбання орендованого активу після звершення дії договору без будь-якого розгляду чи за ціною значно нижчою існуючої ринкової вартості на момент укладення договору; або загальна сума орендних платежів досягає або перевищує ринкову вартість орендованого активу, що існувала на момент укладення договору¹³.

Згідно з п. 89 ч. 1 ст. 1 [Закону Угорщини «Про кредитні спілки та фінансові установи»](#) **фінансовий лізинг** означає правочин, за яким лізингоодержувач набуває правового титулу використання на праві власності рухомого майна або нерухомості, або право від лізингодавця на визначений період часу, відповідно до якого лізингоодержувач:

- несе всі ризики, що випливають з передачі майна;
- отримує право на доходи від майна;
- несе прямі витрати (в тому числі на технічне обслуговування, внаслідок знецінення майна та амортизаційні відрахування);
- отримує право на передачу йому майна, що є предметом лізингу, у приватну власність – чи на передачу цього права іншій особі – зі спливом строку лізингу, передбаченого у договорі, після сплати основної суми і відсотків у повному обсязі, а також після виплати залишкової вартості, передбачених у договорі.

Якщо лізингоодержувач вирішить не використовувати це право, майно, що є предметом лізингу, повертається у володіння лізингодавцю. Сторони повинні передбачити основну вартість, яка рівноцінна договірній ціні майна або права, що є предметом лізингу, та процентну суму лізингових платежів і порядок їх виплати¹⁴.

В Угорщині лише фінансовий лізинг регулюється законодавством. Поняття фінансового лізингу визначається у банківському праві як угода, за якою лізингодавець на прохання лізингоодержувача купує матеріальні чи нематеріальні активи. Активи, набуті таким чином, передаються у використання лізингоодержувачу і відображаються у реєстрах лізингоодержувачів. Згідно з умовами договору фінансового лізингу ризик пошкодження, втрати або крадіжки лежить на лізингоодержувачі. Лізингоодержувач має право користуватися вигодами цих активів протягом всього строку лізингу. Прямі витрати, включаючи технічне обслуговування і знецінення активів, також покладаються на лізингоодержувача. В кінці строку фінансового лізингу лізингоодержувач має право викупити актив за залишковою вартістю або визначити третю особу як покупця. Договір повинен також містити умову про основну вартість (вартість активу), елемент процентної ставки і докладний опис графіка погашення як основної вартості, так і нарахованих відсотків. Таким чином, основні характеристики фінансового лізингу стосуються прав покупця, ризиків угоди, визначення основної вартості та процентної ставки і положень, які не підлягають скасуванню. Проте менше уваги приділяється тривалості і визначенню поточної вартості.

¹³ http://net.iogtar.hu/jr/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A1300005.TV.

¹⁴ http://net.iogtar.hu/jr/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A1300237.TV.

Угорське визначення поняття фінансового лізингу не враховує строк економічного життя як критерій угоди фінансового лізингу, хоча Міжнародний стандарт фінансової звітності (IAS) використовує цей аспект. На практиці певну кількість договорів можна також вважати лізинговими, навіть якщо вони не є договорами фінансового лізингу, проте виступають оперативними лізинговими. **Для практичних цілей будь-який лізинг вважається оперативним, якщо він не кваліфікується як фінансовий лізинг.** Незважаючи на це, якщо об'єктом є визначення договору як угоди оперативного лізингу, потрібно вжити двох таких заходів. Перш за все, він повинен відповідати нормам щодо договорів оренди [Цивільного Кодексу Угорщини](#). По друге, він повинен бути перевірений шляхом проходження тестів, що вимагаються IAS¹⁵.

Не існує жодної норми права, яка відсилала б до IAS, проте за умови відсутності угорської практики фінансового обліку іноді можуть застосовуватися міжнародні стандарти. Беручи за основу міжнародний досвід, нам потрібно застосовувати такі основні критерії для визначення оперативного лізингу:

- 1) актив надається в розпорядження лізингоодержувача на визначений період часу, який значно коротший за період економічного життя активу;
- 2) договір лізингу може бути розірваний;
- 3) лізингоодержувач не має жодних специфічних обов'язків, крім виплати орендної плати (проте лізингоодержувач може бути зобов'язаний забезпечити актив).

Враховуючи зазначене вище, оперативний лізинг та оренда є майже тотожними правочинами, тому ці поняття використовуються як синоніми.

Послуги фінансового лізингу відповідно до умов договору фінансового лізингу можуть надаватися лише ліцензованими фінансовими органами. Ці фінансові органи повинні отримати ліцензію від банківської установи та бути залучені лише до надання фінансових послуг. Таким чином, якщо будь-яка з лізингових послуг, що надається угорською компанією, є послугою фінансового лізингу, то ця компанія повинна отримати відповідну ліцензію. Проте з 2001 року будь-яке іноземне підприємство - резидент з країн - членів Організації економічного співробітництва та розвитку може надавати фінансові послуги у межах надання кредитів та фінансового лізингу в Угорщині у формі транскордонної операції (безпосередньо для угорських споживачів-резидентів) без отримання дозволу органу, що здійснює фінансовий нагляд в Угорщині.

Оперативний лізинг може надаватись без отримання будь-яких спеціальних дозволів чи ліцензій.

3. Висновки

Виходячи з практики країн - членів ЄС, а також специфіки фінансового лізингу (цивільно-правового, господарського та фінансового аспектів), існує необхідність у врегулюванні лізингової діяльності як різновиду господарської, що здійснюється суб'єктами ринку фінансових послуг з урахуванням загальних положень Цивільного кодексу України (як загальних норм щодо норм Закону України «Про фінансовий лізинг»). Таке регулювання повинне включати диференціацію лізингу залежно від наявності фінансово-правового аспекту (як різновиду фінансових послуг), зокрема шляхом виокремлення фінансового та оперативного лізингу. Виокремлення двох зазначених вище видів

¹⁵ [http://www.leaseurope.org/uploads/EuropeanLeasing_extract\(secured\)%20\(3\).pdf](http://www.leaseurope.org/uploads/EuropeanLeasing_extract(secured)%20(3).pdf).

лізингу дає можливість укласти договори оперативного лізингу без додаткових вимог з боку фінансового права.